

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการรักษารักษาภายใน 6 เดือน แผนกผู้ป่วยใน สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยการสุ่มห่อผู้ป่วยเป็น ห่อผู้ป่วยควบคุมและห่อผู้ป่วยทดลอง ผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทก่อนกับ หลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำ ระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทระหว่าง ก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละโดยแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการเจ็บป่วย ระยะเวลาที่จำหน่ายจาก โรงพยาบาลครั้งก่อน ระดับการแสดงอารมณ์ในครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	15	50.00	15	50.00
หญิง	15	50.00	15	50.00
สถานภาพสมรส				
โสด	24	80.00	24	80.00
คู่	6	20.00	6	20.00
การศึกษา				
ประถมศึกษา	2	6.70	4	13.40
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	33.30	10	33.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	36.70	13	43.30
อนุปริญญา	6	20.00	2	6.700
ปริญญาตรี	1	3.30	1	3.30
อาชีพ				
ค้าขาย	3	10.00	5	16.70
พนักงานบริษัท	1	3.30	-	-
รับจ้างทั่วไป	4	13.40	-	-
เกษตรกร	1	3.30	-	-
ว่างงาน	21	70.00	24	80.00
อื่นๆ (พระภิกษุ)	-	-	1	3.30
ระยะเวลาในการเจ็บป่วย				
<1-5 ปี	10	33.30	10	33.30
>5-10 ปี	12	40.00	12	40.00
<10 ปี	8	26.70	8	26.70

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนและร้อยละโดยแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการเจ็บป่วย ระยะเวลาที่จำหน่ายจากโรงพยาบาลครั้งก่อน ระดับการแสดงอารมณ์ในครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่จำหน่ายจาก				
โรงพยาบาล				
ครั้งก่อน				
< 1 เดือน	9	30.00	9	30.00
> 1-2 เดือน	1	3.30	2	6.70
> 2-3 เดือน	8	26.70	7	23.35
> 3-4 เดือน	4	13.40	4	13.30
> 4-5 เดือน	1	3.30	1	3.30
> 5-6 เดือน	7	23.30	7	23.35
ระดับการแสดงอารมณ์ใน				
ครอบครัว				
น้อย	6	20.00	7	20.00
ปานกลาง	12	40.00	12	40.00
มาก	12	40.00	11	40.00

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คือ มีจำนวน 30 คน อย่งละเท่าๆกัน สถานภาพสมรสมีจำนวนมากที่สุด คือ 48 คน

ด้านระดับการศึกษา อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด มีจำนวน 24 คน รองลงมา อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 20 คน และน้อยที่สุดอยู่ในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 2 คน

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างว่างงาน มีจำนวน 45 คน รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย มีจำนวน 8 คน และน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรวม มีจำนวนเท่ากัน คือ 1 คน

ระยะเวลาในการการเจ็บป่วย ส่วนใหญ่มีระยะเวลามากกว่า 5-10 ปี มีจำนวน 24 คน รองลงมา มีระยะเวลาน้อยกว่า 1-5 ปี มีจำนวน 20 คน และน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลา มากกว่า 10 ปี จำนวน 16 คน

ระยะเวลาที่จำหน่ายจากโรงพยาบาลครั้งก่อน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาน้อยกว่า 1 เดือน จำนวน 18 คน รองลงมา มีระยะเวลายาวกว่า 2-3 เดือน จำนวน 17 คน และน้อยที่สุดของกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลายาวกว่า 4-5 เดือน จำนวน 2 คน

ระดับการแสดงอารมณ์ในครอบครัว ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 24 คน รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน 23 คน และส่วนน้อยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 13 คน

ตารางที่ 3 ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำ จำแนกตาม อายุ ระดับความรุนแรงทางจิต

ข้อมูลส่วนบุคคล	Max	Min	\bar{X}	SD
อายุ				
กลุ่มทดลอง	58	20	37.37	9.76
กลุ่มควบคุม	58	20	37.40	10.08
ระดับความรุนแรงอาการทางจิต (BPRS)				
กลุ่มทดลอง	28	19	23.27	2.40
กลุ่มควบคุม	27	20	23.27	2.15

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีอายุมากที่สุด คือ 58 ปี และน้อยที่สุด คือ 20 ปี โดยกลุ่มควบคุม มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 37.37 ปี และกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 37.40 ปี

จากระดับความรุนแรงอาการทางจิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรุนแรงอาการทางจิต มีค่าสูงสุด คือ 28 คะแนน และต่ำที่สุดคือ 19 คะแนน โดยกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีระดับความรุนแรงอาการทางจิตเฉลี่ย เท่ากับ 23.27

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทในด้านการจำแนกอาการเตือน ด้านการดูแลตนเองด้านการเตรียมเผชิญปัญหาและการใช้ยาที่ถูกต้องระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		df	t	p-value
	(n=30)		(n=30)				
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
ด้านการจำแนกอาการเตือน	13.73	3.87	16.37	1.93	29	4.48	.00
ด้านการดูแลตนเองด้านการเตรียมเผชิญปัญหา	12.13	3.35	13.70	2.39	29	3.75	.00
ด้านการใช้ยาที่ถูกต้อง	17.47	3.59	18.83	2.10	29	2.99	.00
รวม	42.50	7.83	49.17	4.60	29	6.01	.00

จากตารางที่ 4 พิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการพยาบาลตามปกติก่อนการทดลอง เท่ากับ 42.50 และหลังการทดลอง เท่ากับ 49.17 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทแตกต่างจากค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) คือ คะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทหลังการทดลองอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลอง

และพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท ด้านการจำแนกอาการเตือนของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง เท่ากับ 13.73 และหลังการทดลองเท่ากับ 16.37 ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง เท่ากับ 12.13 และหลังการทดลอง เท่ากับ 13.70 ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง เท่ากับ 17.47 และหลังการทดลองเท่ากับ 18.83 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภททั้ง 3 ด้านแตกต่างจากค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) คือ คะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภททั้ง 3 ด้าน หลังการทดลองอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลอง

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทระหว่างก่อนกับหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		df	t	p-value
	(n=30)		(n=30)				
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
ด้านการจำแนกอาการเตือน	13.70	3.47	21.40	1.57	29	-10.68	.00
ด้านการดูแลตนเองด้านการเตรียมเผชิญปัญหา	12.10	3.26	17.40	1.16	29	-8.15	.00
ด้านการใช้ยาที่ถูกต้อง	17.03	3.39	22.87	1.14	29	-9.04	.00
รวม	42.83	6.57	61.67	2.84	29	-13.06	.00

จากตารางที่ 5 พิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพก่อนการทดลอง เท่ากับ 42.83 และหลังการทดลองเท่ากับ 61.67 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทแตกต่างจากค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) คือ คะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำหลังการทดลองอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลอง

และพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท ด้านการจำแนกอาการเตือนของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง เท่ากับ 13.70 และหลังการทดลองเท่ากับ 21.40 ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง เท่ากับ 12.10 และหลังการทดลอง เท่ากับ 17.40 ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง เท่ากับ 17.03 และหลังการทดลองเท่ากับ 22.87 เมื่อนำมาเปรียบเทียบ พบว่าหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภททั้ง 3 ด้านแตกต่างจากค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) คือ พฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำทั้ง 3 ด้าน หลังการทดลองอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลอง

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ตัวแปร	กลุ่มควบคุม (n=30)		กลุ่มทดลอง (n=30)		df	t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
	ด้านการจำแนกอาการเตือน	13.73	3.87	13.70			
ด้านการดูแลตนเองด้านการเตรียมเผชิญปัญหา	12.13	3.35	12.10	3.26	58	.39	.97
ด้านการใช้ยาที่ถูกต้อง	17.47	3.59	17.03	3.39	58	.48	.63
รวม	42.50	7.83	42.83	6.58	58	.18	.86

จากตารางที่ 6 พิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการพยาบาลตามปกติก่อนการทดลองเท่ากับ 42.50 คะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพก่อนการทดลองเท่ากับ 42.83 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าหลังการทดลองพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

และพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท ด้านการจำแนกอาการเตือนของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 13.73 และกลุ่มทดลอง เท่ากับ 13.70 ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 12.13 และกลุ่มทดลอง เท่ากับ 12.10 ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 17.47 และ กลุ่มทดลอง เท่ากับ 17.03 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจำแนกอาการเตือน ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาและด้านการใช้ยาที่ถูกต้อง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

ตัวแปร	กลุ่มควบคุม (n=30)		กลุ่มทดลอง (n=30)		df	t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
ด้านการจำแนกอาการเตือน	16.37	1.93	21.40	1.57	58	-11.06	.00
ด้านการดูแลตนเองด้านการเตรียมเผชิญปัญหา	13.70	2.40	17.40	1.16	58	-7.61	.00
ด้านการใช้ยาที่ถูกต้อง	18.83	2.10	22.87	1.14	58	-9.24	.00
รวม	49.17	4.60	61.67	2.85	58	-12.66	.00

จากตารางที่ 7 พิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เท่ากับ 49.17 และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพ เท่ากับ 61.67 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่าหลังการทดลองพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภท พบว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

และพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำ ด้านการจำแนกอาการเตือนของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 16.37 และกลุ่มทดลอง เท่ากับ 21.40 ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 13.70 และกลุ่มทดลอง เท่ากับ 17.40 ด้านการใช้ยาที่ถูกต้องของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 18.83 และ กลุ่มทดลอง เท่ากับ 22.87 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมคะแนนป้องกันการป่วยซ้ำของผู้ป่วยจิตเภททั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจำแนกอาการเตือน ด้านการดูแลตนเองในการเตรียมเผชิญปัญหาและด้านการใช้ยาที่ถูกต้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)